Bijlage 4 Voorbeeld berekeningen stelpost loon- en prijsontwikkeling (LPO)

Verwerking begroting – Stelpost loon- en prijsontwikkeling
De algemene uitkering is de voornaamste inkomstenbron van de gemeente. Het gemeentefonds en daarmee de algemene uitkering wordt jaarlijks verhoogd met een bedrag voor loon- en prijsontwikkelingen. In de afgelopen jaren (sinds 2022) is de inflatie in Nederland fiks gestegen. Sindsdien constateren wij dat de compensatie in de algemene uitkering hiervoor sterk achterblijft. Hierdoor is er bij het opstellen van de begroting jaarlijks een groot tekort op de loon- en prijsontwikkeling. Dit tekort kent een cumulatief verloop.

Hoewel de uitkomst van de meicirculaire door de uitkomst van de berekening van de maatstaf regionale centrumfunctie (zie bijlage 3) dus positief is, betekent dit niet direct dat er nieuwe financiële ruimte ontstaat voor extra beleid. Het college stelt nu namelijk voor om het positieve effect van de meicirculaire volledig, meerjarig in te zetten voor het op orde brengen van het jaarlijkse tekort op de stelpost. De provincie toetst namelijk ook op een voldoende niveau van deze stelpost, nu en richting de toekomst. Met de toevoeging van het voordeel uit de meicirculaire aan de stelpost, lossen we het jaarlijkse tekort nu op en wordt voorkomen dat de stelpost loon- en prijsstijgingen jaarlijks via het begrotingssaldo dient te worden aangevuld. Daarmee presenteren we een realistischere begroting én meerjarenraming. Door het vormen van een reserve ‘loon- en prijsontwikkeling’, waarin op dit moment verwachte overschotten op de stelpost uit 2027 en 2028 worden gestort, kunnen de verwachte tekorten op de stelpost in 2029 en 2030 worden gedekt. In onderstaande tabel wordt dat met cijfers verduidelijkt. De financiële basis van de begroting wordt hiermee versterkt en dat was, zoals hierboven aangegeven, nodig.

Uitleg en actuele prognose stelpost loon- prijsontwikkeling
Hieronder wordt het verloop van de stelpost weergegeven vanaf de MJB 2026-2029. In de MJB 2027-2030 wordt voorgesteld de bijdragen uit GR’en en de indexaties voor salaris, Sociaal Domein en materiële budgetten ten laste te brengen en de resultaten uit de meicirculaire toe te voegen aan de stelpost loon- en prijs. Daarmee indexeren we de budgetten voor 2027, maar nog niet voor 2028 en verder. Onderstaande regel ‘prognose indexeringen meerjarig’ laat zien dat jaarlijks een bedrag van circa € 2,3 mln. nodig is om alle budgetten te indexeren. De regel ‘meerjarige prognose en het verloop van de reserve daaronder’ toont op welke manier wordt voorgesteld het verwachte overschot in 2027 en 2028 in te zetten in 2029 en 2030, via de eerder genoemde reserve ‘loon en prijsontwikkeling’.

Met de huidige grove inschattingen resteert er nog € 569.879 in de reserve over de periode 2027-2030 om eventuele tegenvallers op te vangen.

Stelpost Loon- en Prijsontwikkeling (LPO)

Verloop Stelpost Loon- en Prijsontwikkeling (LPO)	2026	2027	2028	2029	2030
Stelpost LPO in MJB 2026-2029	**0**	**336.047**	**3.382.484**	**3.363.845**	**5.886.568**
1e begrotingswijziging 2026: Septembercirculaire 2025	0	-178.989	-175.585	-177.743	-299.822
Stelpost LPO na raadsbesluiten	**0**	**157.058**	**3.206.899**	**3.186.102**	**5.586.746**
Verwerkt via stelpost LPO					
Bijdragen GR'en		106.819	-189.200	-91.287	-468.417
Meicirculaire - LPO (zie bijlage 2)		370.834	555.487	418.214	603.570
Meicirculaire - Resultaat overig (zie bijlage 2)		3.474.515	3.426.085	3.352.700	2.530.514
Indexeringen (salaris, sociaal domein, regulier)		-2.872.819	-2.804.615	-2.768.244	-2.885.266
Actuele prognose stelpost LPO in MJB 2027-2030		**1.236.407**	**4.194.656**	**4.097.485**	**5.367.147**
Prognose indexeringen meerjarig (salaris, sociaal domein, regulier)			-2.246.090	-4.763.132	-7.316.593
Meerjarige prognose stelpost LPO		**1.236.407**	**1.948.566**	**-665.647**	**-1.949.447**

Reserve 'Loon en prijsontwikkeling'		2027	2028	2029	2030
Toevoegen aan reserve LPO vanuit stelpost		1.236.407	1.948.566		
Onttrekken aan reserve LPO richting stelpost				-665.647	-1.949.447
Stand reserve LPO		**1.236.407**	**3.184.973**	**2.519.326**	**569.879**